

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Ó-vár Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft
o. é. Hirdetési ár: soronként 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a ki-
adó-hivatalnál kezeletik.

KIADO-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

SZÉCHENYI GYÁSZÜNNEPE

az ev. reformált hitfelekezetiüknek.

A mint az általunk is közlött gyászjelentésben is ki volt hirtetve, a kolozsvári ev. ref. egyház e hó 6-án tartá meg vallásos gyászünnepeket SZÉCHENYI ISTVÁN koporsója felett.

A belső-farkasutcai elég tágas templom csaknem a mozdulhatatlanság tömve volt néppel, s az egyház előtti tért is nagy sokaság lepte el, mely benn helyet nem kaphata.

Benn a terem falai egész körben gyászba voltak vonva, az orgona és szászok egészen feketébe. Az orgona alatt volt a gyászravatal felállítva, emelvényen fekete bársonyba vont koporsó, a tetőn báborkoszorúval, melyről két oldalról széles nagy nemzeti zászló ezüst rojtozattal folyt alá. A koporsót fekete nemzeti ruhában sastollas kalpagokkal, s kivont karddal állá körül az ifjuság; a könyörgés alatt levevén a kalpagokat s alabócsátván a kardokat. A gyászravatal hátterében állottak Erdély, Magyarország és a Széchenyi nemzetség czimervértje s zászlói. Elöl két fekete zászló ugyanazon jelmonddal, melyet a kath. gyászmise alkalmával említettünk.

A hátsó karzatban a műkedvelő hölgyek s férfiak erős énekára emelte szépen választott karénekek előadása által az ünnepély érzékenyítő hatását. Egy zsolnárral lön megnyitva a gyászünnepe, melyet zenekar, s mindjárt püspöki helyettes fűszirt. Bodola Sámuel ur könyörgése követett. Újból egy szép karének hangzott, melynek végeztével tiszt. Nagy Péter lelkész és tanár tartá emlékebeszédét a haza nagy halottja s kornunk legnagyobb magyarja felett.

Az ünnepélyen fekete díszruhában résztvettek a város minden testületei, minden vallásfelekezet lelkészeit ott láttunk az egyházbán, jelképeit annak, hogy a hazaszeretethez s a nemzet nagy fiai emlékének tiszteletében mindnyájan csak egy hitet vallunk, s hogy közvéleményünk nem kérdező: melyik egyházhoz tartozott az, kinek elvételét siratjuk, mert a haza a mi közös templomunk, s benne csak egyes oltárfülkék az egyes egyházak, hol kiki saját szokása szerint az egységes egy nemzetért imádkozik.

Az innepély a Kőlcsey himnusz és a „Szózat” hatásteljes előadásával végződött, melyeket a nagy közönség felállva utánnékel.

Br. JÓSIKA SÁMUEL temetése.

Aljon egy gyászkeret között azoknak szomorú végtiszteletéről tudósítunk, kik habár egykor különböző zászlóaljakban vívtak politikai küzdelmeiket, de a közös zászlóhoz, mely a hazaszeretett geniusával díszeskedett, buzgó lélekkel csatlakoztak; s sirjokhoz közel a közös romok felett baráti kezét szorítottak.

Baró JÓSIKA SÁMUEL ö nagyméltóságának, Erdély ez idők szerint utolsó cancellárjának hamvai folyó hó 7-én helyeztettek el örök nyugalomba, a mikési családi sírboltba.

Az utolsó istenítiszteletet püspök Haynald Lajos ur ö exelja végezte harmincz lelkeszégű szolgálata mellett, jelen lévén számosan országunk tekintélyes fiai, és az elhunyt rokonai közül, kik a szerföltött kellemetlen idők dacára is megjelentek bánatos részvétükben képviselni Erdély gyászát annak sirja felett, ki az ország ősi intézményeit tartó láncolatban az utolsó kaptatót képezte.

Nyugodjanak eszöndesen poraik, s vigasztalanul elköltözött szellemük, leljen vigaszt az egekben!

X (D) Szemle. Addig furják faragják Európát, míg csaknyan vagy egészen összeomlik, vagy átalakul úgy, a mint azt a francziák naponta mindenhatóbb császára tervezgeti.

„Ha Franciaország ki van elégitve, Európa nyugodott lesz.” Ez a jelszó, mely eléggé elárulja azon rendkívüli hatalmat, melyet a franczia érez magában, s mely önzert annyira hízog a francziák büszkeségének, hogy már az imperialismus jármát kedvesebbnek találják, azon tehetetlen alkotmányos multnál, mely a Guizot korában Lajos Fülöpöt a „béke Napoleonja” melléknévvél kívánta meg-tisztelni. Akkor Franciaország belső szabadságot birt ugyan, de világhatalma megaláztatása árán. Franciaország határait a kozákok és németek szabták ki, s úgy látszik ily áron a harezias gallusok utódjai magát az alkotmányos szabadságot sem találták elég boldogítóknak.

Most az imperialismus visszavítva az ország határait egy felől az Alpeseig, tul a Rajnával kecsgetteli. És előjő

ennek is ideje, ha a „nemzeti akarat népszavazat általi nyilvánításának elve” teljes alkalmazást nyert. Már pedig a hosszás gyakorlat végre törvénynyé válik.

Az aldnai fejdelemségek, az olasz hercegségek s legközelebről Szavoya és Nizza ezen kulcs szerint jutottak új helyzetükhöz. Az elv érvényét jövőre megmontani annyit, mint ezen „tények” jogosultságát megtagadni. Ha pedig az elv sérthetlent áll, akkor az analogia önként következik, s apránként elkertül a sor Európa minden népeire, hogy a szavazat jogát legalább egyszer életükben gyakorolják.

Es Napoleon ez ötlete, meg kell vallani, nagyon tapintatos volt. Négy nagyobb hatalom van, melyre nézve a népszavazat csak eredményt ígér, u. m. az orosz, a porosz, a franczia és a szárd. És e négy hatalomtól függ úgy is Európa akarat, s attól függ az is, hogy minő kérdést tegyenek fel a nép szavazatára? Az igazság különben ott állana, hogyha már a népakarat lett legfőbb tekintély a világon, tenné a nép fel a kérdést, hogy mire szavazzon. Így sok dolog másként üthetne ki. Akkor talán a franczia nép legelső kérdése leendene: minő kormányformát ohajt Franciaország: imperialismust, monarchiát, vagy köztársaságot?

Aligha itt a nép Napoleon nyére szavazna. Tehát ez a „volonte nationale” olyan étel, mint az ausztriga, keveset belőle, ez kedves nyálánság, de sokat enni igen veszedelmes.

Am de legalább jelszó, melybe a hatalom takarózik, mely ezen jelszó nélkül is fegyverével és diplomatiájával uralkodni képes Európán. Képes és akar is, s mindinkább terjed azon hiedelem, hogy Európa újra osztásának kísérlete nincs messze már. A lapok elég nyomatekosen hirdetik, hogy Napoleon dolgozó kabinetjében már munka alatt áll Európa új mapája, s nem sokára egy röpirat hirdeti a legközelebbi napok politikáját.

Es a lapok már készitük elé a világot oly hangulatra, a minő a politikai kifejlés új korszakára szükséges. Az „Opinion nationale” oly dogmát állít fel, a mely új ugyan, de a már eredménynyé vált legújabb eseményekben gyökerezik. E lap így ír a többek közt:

„Az Európában összehalmozott zavarok s összetűzések dacára azt hisszük, hogy nagy és szilárd kilátások állanak előtérben, melyek mulhatlanul érvényre jutnak a nélkül, hogy egy harmincz éves háború kitörésén kellene aggdódnunk. Ugy tetszik nekünk Európa sorsa az, hogy néhány év alatt tetemes átalakuláson menjen át, s azt reméljük, hogy ez nem fog általános háborút vonni maga után. Ezen remény két alapon nyugszik: első az, hogy Franciaország igen erős, igen ügyes, és a legelső rangú politikai taktikus által vezéreltetik; ellenben Európa igen lomha, igen szétkuszált, s el van ámitva egy újra alakítás szükségé által, melylyel mi már szinte készen vagyunk. Továbbá, minthogy minden hatalom ez újra alakítás után hasznot les, a kérdés csak egy oly terv feltalálása, mely által mindenki illő részét kikaphassa. Es ez nem esik korunk diplomatiái bülseségének határain kívül. Ha Franciaország győnge volna, akkor mi sem történhetnék. Minthogy csak ő kezdeményez, gyorsan egy coalitio alakulna ellene, s felszázadig folya a vér. De Franciaország roppant erős katonai, politikai, s ipari fejlettségében ott áll, hol egy nemzet mindent merészelhet. Ellenben, ha egy pillantást vetünk a többi nagyhatalomra, úgy látjuk, hogy kisebb, nagyobb mértékben mindeniknek keze meg van kötve. Angliának reformmozgalma s külső támadás elleni aggodalmával elég dolga van, Oroszország a parasztnak falszabadtásával van elfoglalva, Ausztria semminek utját nem állhatja (?), Poroszország dicsvágyó és lomha; egy változással ő mindent nyerhet, míg ellenben semmi képességgel sem bír arra, hogy az európai conservatismus előharcosa legyen. Egy más fontos körülmény a következő: Franciaország nem elégedett meg azzal, hogy az általános szavazatjogot benn érvényesíté, s intézményeinek alapjául választá, de ő röviden azt a nemzetközi viszonyokra is alkalmazá, oly nehézségeket oldva meg azzal, melyek csak véres háborúval voltak megoldhatók. Sok roszt mondtak az általános szavazásról, s még eleget mondhatnak, de azt meg kell adni, hogy ez egy hatalmas politikai módszer, melylyel a ki használni tudja, nagy dolgokat vihet ki. Es miért ne érhessek el a népek, hogy törvényeiket forradalmak s határaitak vérontások nélkül változtassák? Tudni azt, hogy az átalakítás szükséges, s azt előkészíteni, egy új fegyvert ragadni kézbe, mely a világot megmozgatni képes, a nélkül, hogy széthontsa azt: mit árt ez? Es e fegyver a mi birtokunkban van, ez az „általános népszavazat joga.” Ha megkísértenők azzal a háborút helyettesíteni, nem volna-e az emberségesebb, olcsóbb és biztosabb? De sokan azt mondják, hogy ez chimera! Ki tudja? Sok utópia megvalósult már, miért ne kellene ezt is megkísérteni.

Ezen eszmék talán Napoleon valósitandó céljainak újabb Hiob postái, vagy csak politikai ábrándozások? Mindenesetre figyelmet gerjesztettek, mert egykorunk egy Európa új felosztásáról éppen most kiadott röpirattal, melynek írja habár esörgösipkát tett fejére, s a komoly politikai célokat a humor köpenyében takarja, de oly új mapát készit Európának, miről már a titkos diplomatiában is nem ritkán volt szó, s mely minket kiválólag emlékeztet az obshornei látogatáskori tervekre.

Sajthibák. Közelebbi lapunkban gróf Bethlen O. czikkében lényeges sajtóhiba maradt benn: „meditation de desespoir” állván ott e helyett „meditation de desespoir.”

— A 36-dik számban közlött nagyenyedi levélben pedig M. K. tanár neve előtt a „segédpap” tollhibából áll „helyettes pap” helyett.

Dézs, május 3-dikán, 1860. — Dézsben a templomok harangjai május 1-től fogva naponta háromszor huzattak meg, s jelenték: hogy közeledek a nemzet nagy halottjáért, gr. Széchenyi Istvánért tartandó gyásztiszteletre határozott nap.

Május 3-ka a nemzeti gyász napja. Az idő esős, az ég borult volt, sirt, könnyezett. Az utcákon gyászzinnepi komolyság ömlött el; boltok, műhelyek zárva voltak, — az arcokon a bu, a fájdalom vonásai festekeztek, mintha a természet, mintha az emberek egy közös fájdalom nyomasztó súlyát éreznék a nagy hazafi gr. Széchenyi István elvesztése miatt, — s s aggdóva jövőd felett oh szeretett hazám!

Jelen voltunk az istenítiszteleten, szívünk tele buval, tele fájdalommal, s tudja Isten! e bu, e fájdalom oly jól illett most arcainkra. — Tíz órakor mutatott be a szent mise-áldozat a rom. katholicum templomban. Ott állott a gyászravatal a föltár előtt, sok száz gyertya ragyogó fényétől s háromszintű görögültől világítva; rajta gyászlobogókön Erdély- és Magyarország ezimere, körülte tizenegy délczeg ifju, feketébe vont, kihuzott karddal és sastollas füveggel. Hátrább tizenkét, feketébe öltözött ártatlan kis leány, kezökben borostyánkösörükkel. A jobbfelől székroszozatot a társalkodási-egylet tagjai, a vidéki főnemesség és több főurak, a három gr. Eszterházi, hat gr. Bethlenek közül, gr. Teleki Domokos, a két báró Huszár, b. Bornemisza, b. Orbán Balázs, gr. Mikes Benedek, a tanács és választott közönség tagjai foglalták el. Balra az egész gyászba öltözött nők; és mi a fekete fátylok alatt a bájos arcokról könnyeket látánk csillogni, melyek becsesebbnek tetszettek előttünk a tenger drága gyöngyeinél, oh mert e könnyek a kebel mélyéből, a honszeretet nemess forrásából fakadtak.

Ezután jöttek: a kereskedelmi-társulat, a czéhok és az összes polgárság; a tanítók és iskolák növendékei.

Tizenegy órakor az egész közönség a ref. templomba vonult, hol Medgyes Lajos hitiszónok emelt buzgó imát a mindenek urához az idvezült nagy halottért. A vallásos és hazafias költészet gyönyörű nyelven adott hangokat keblünk forró érzelmének, s pengeté szívünk leggyöngédebb húrjait. — Műkedvellő énekesek a „Szózat”-ot s „Isten áldd meg a magyart” ismeretes néphimnust énekeltek, melyet a közönség utánnékel. Itt is nagyszerű gyászravatal állott, hasonló pompában és környezetben. A templom szűk volt a sok ezerre menő közönség befogadására. Ott állottunk a gyászravatal, a nemzet nagy halottja körül mindnyájan, a nemzet keservei, könnyek között megszentelt fájdalomban, és magunkkal vívők a fájdalmat keblünkben mélyen elrejtve, mert megvagyunk győződve, hogy a fájdalom könnyeiből lesz azon tenger, melynek nyugott, szélesend idején si-ma feltitlen háborítlanul eveznek az emberek.

Légy velünk Széchenyi nagy szelleme, s örködj felettünk, vezérelj bennünket, mi imádkozunk nagy lelked nyugalmáért, és te könyörögi ott fenn éretünk! !

Pataki Ferencz.

Al-Vincz, april 27. 1860. — Ha a népek fejleményi történetét úgy nézzük mintegy szövényes regét, akkor majd-majd azon hitre jövünk, hogy a földön, melyet a többség tekintetében siralom völgynek is nevezhetni, minden, még a szellemi tökéletesedés is szűk korlátok közé szorítva, az előhaladás a visszacsússzal örök versengésben levén, az emberiség csak sishusi kinos tusákra van kárhoztatva, a társadalmi javulás csak is a sors szeszélyének kifolyása; ám de ezen borús kép csak látszatos, mert a tökéletesedés felé való mozgalom; — bár ha lassan és többször visszahullások között, — melyeket fájdalom! gyakran vérfoltok is mocskolnak, mindig előre halad — A szellem nagy ura gondoskodni szokott arról, hogy a társadalmat új meg új eszmék által, örök ifjuságban fenntartsa, a szükséges kincsforrásokat választott egyének, magasztos lángeszűek lelkébe lerakván a tökéletesedést minden oldalról lehetővé tegye!

Ily magasztos szellemű lángész volt gróf Széchenyi István, kinek gyász ravatala körül fájdalmas bánatát zokogja Árpád népe, melyet a nagy hazafi szelleme mámoros álmából felriasztván, higgadt eszélyllyel, törhetetlen erélyllyel vezetett, egy dicsőbb jövőd felé. Vajha most, midőn a magasztos edény felbukkant, s az abból kirebbent tanuságos ether kelet fajunkat áthatotta: vaósulna reményünk, hogy az elhunyt nagy hazafiának szelleme leend messiása a magyar népek.

Gróf Széchenyi István hogy mily nagy szellem, mily nagy magyar volt; bizonyítja azon gyász, melyet egész nemzet a szívében visel, s a melyet minden magyar helységek megtartott gyász szertartással is tanusítani sietnek. Ezen requiemet az Al-Vinczen lakó magyarok april 23-dikán tartották meg; előbb a rom. kath. szentegyházban egy requiem gyászmisést hallgatván, melyet tiszt. praesidenes pater Toruszányi ur szívreható ájtatos hangon énekel, és azután a reformált tem-

plombban a hol tiszteletes Péterfi ur gróf Széchenyi haza és nemzetünk iránti nagy érdemeit, egy kerekded szép egyházi beszédben adta elő.

Bár ha gróf Széchenyi elhunytán a magyar fájdalom mérhetetlen nagy; de bizonyára gyógyíthatatlan lenne, ha azt kellene hinni, hogy a nagy elhunytban utócsillagunkat veszítettük. Távolságra maradjon a gonosz gondolat; de sőt most látjuk Árpád népének férfias főlegyenését, bízunk a magyarok végtelen jószág Isteneben, és higgyük, hogy válságos percekben el nem hagyja a dicső népet. Farkas Ádám.

Nagy-Bánya, ápril 24. 1860. — Még föl sem ocsudánk a leverettségéből, melynek nyomása alatt a lap gyászkeretéből olvasók Erdély hű fiában ért vesztésünket, s már a testvér haza lapjai, tetézve az üde fájdalmat, megrendülve hirdetnek gyászt gyászra.

Innen s túl a királyhágón mélyebben érzők e kereszt fájdalmat, sem hogy az időnek engednénk levonni abból... hadd fájjon szívünk, melynek oly kedvesek voltak s lesznek e nagy nevek! A tettek nagy embere, a jövődönök biztosító apostola, Ő halt meg, ki a pangó szellemet az enyészettől megóvando küzdőre vezette fajtánkat, szembe a rég munkás elemmel, melynek árgyúlema a Dunatón torlódik legmagasabbra. És jövődőt ígér vala. És mégis elébe ment a halálnak!

Kétely szállta meg lelkiünk, és nem keresve vigasztalást, csak enyhét megtört szívünknek, f. hó 18-kán gyászmisére gyűlünk össze. Ott voltak mind, kiknek hazafias érzelmök kristályában a nagy elhunytak borongó arcvonásai visszatükröztek; s kik a polgári erény magasosztó viszfényét nem leplezik a gyászszal mostoha idők előtt, hanem mély bánattal jelzik. És hogy ne veszessen ele nemestől fájdalmat, évfordulati gyászmisére tevénk alapítványt. Az ő tiszta szelleme velünk és Isten velünk... egészítsük ki jelmondatát magunkban.

Műkedvelőink a böjti idény alatt felváltva, az épülő ref. iskola és kisdóvoda javára játszottak, az akadémiai épület részére hangversenyt rendeztek, és közeléből a görög egyesület iskola javára is fogtak játszani. Mindezt, ha nem is nagy eredménnyel teszik, de oly elveket valóstítanak ezáltal a cselekvés meghagyott terén, melyek működésüket összehangzásba hozzák felejtelen Széchenyink reánk hagyott szellem örökségével.

Pap Zsigmond.

Brassó, május 2. 1860. — A bennünket ért csapás, nemzetünk elsőjének elvesztése, leverő hangulatot idézett elő a keblekben általában. Jól esik az alkalommal észrevenni, hogy nem egyedül siratjuk a nagy holtat; részvétel akadunk, mindenajku hontársainknál. Nevezetesen városunk s a környék mivelléből osztályai közül igen számosan vannak, kik az itt-ott pengetett már indítványányszárulni látszó gyászünnepeben részvenni nyilatkoznak.

Szomorúságunk közepette üdvös — bár kisebb térre szorított — esemény is ért bennünket, teljesülven u. i. vidékünk egyik hő ohajzata. A S.-Sz.-György-út mintegy három órára a Csikba vezető országút mellett az Ott völgyében bájosan fekvő t. n. a. d. i. egy igen czélszerű beosztásu, tíz vendégszobát tartalmazó szállodával látott el, melyet ez az évi fűrdő idényre egy itteni vendégfogadó már ki is bérelt, s így valahára létre jött az, minek hiányát mostanig sokan igen fájdalmasan érezték, minek minden fűrdőhelyen léteznie kell.

Ezen annyira kedvelt, s kiválta körülírt vidékekről nagyon látogatott fűrdő legszébb fekvéssel bír Erdély valamennyi fűrdő között. A híres szt. Anna tavat tetejében tartó magas hegnyek lankás oldalán számosan bugyognak ki a vasat s iblant tartalmazó savanyúvizet források, melyek közül három czélszerű fűrdővé van átalakítva. Alatt a völgyben a sziklás medrben felelen odazuhanó Ott folyó gyönyörűkörtéti szeméinket, a merre nézünk, mindenütt a legszebb fenyvesekkel s meglepő alakú sziklacsoportokkal találkozunk szemünk.

A gyógyvizek hő foka 18 s 20 R. fok közt van, minél fogva a víz inkább langyosnak mint hidegnek nevezhető, s hosszabb benne fűrdés alatt és után sem érez az ember semmi hidegséget, sőt igen kellemes könnyebbülést.

Köszvényben, idült hűléses bajokban, bőrkütegek s egyéb betegségekben, görvélkór (scrofulosis), általános elgyengültségben, és sok más nyavalyákban szenvedők számára látogatják a fűrdőt, s általános legjobban sikerrel.

Alapos reményünk van, miszerint a fűrdőtársulat, melynek elnöke a lelkes B. Szentkereszti Zsigmond, mindent megteendő, hogy a még meglevő netaláni hiányok czélszerű javítások által évről évre kevesbüljenek, és a természet e drága adományának használatára mindinkább tökéletesbüljön.

Khren Ede.

Ujdonságok.

Gróf Széchenyi Istvánért a kolozsvári evang. hitvallás atyái is megtartják a halotti tiszteletet saját egyházukban f. év május 13-kán délelőtt 10 órakor. Tiszteendő Hintz György ur tart emlékbeszédet, a mely előtt és után karének fogja emelni az ünnepélyt.

A mezőcsényi katonában romai katolikus derék plebánus Mátyas Domokos ur a környéki magyarság kívánságára szép közönséggel és egész pompával ápril 27-ikén tartotta meg gróf Széchenyiért a requiemet.

Körösbányáról veszünk ápr. 29-ről: Sietek a tiszt. közönséggel tudatni, miszerint a hegyekkel övezett Zarándmegyében Körösbányán is, a meglehetősen egybegyűlt magyarság, s néhány hivatalnok jelenlétében a dicsőült szellem Széchenyi Istvánért gyászmiše tartott folyó é. apr. 27-kén.

Veres A.

Abudbányán ápril 29-kén tartották meg az egyesült ev. reformátusok és egységihitűek gróf Széchenyi István gyászisteniszteletét, a nagy halott emlékéhez illő komolysággal s lelki megindulással. Nők és férfiak nagyobb részint gyászjelvényekkel jelentek meg az imaházban.

Abudbányáról veszünk május 1-jéről: A Pozsonyi igazgatása alatti színészársulat, városunkban érkezett s elő-

adásait megkezdte a „Hunyady László fővételével.“ A társulat tagjai különösen a férfi személyzet hasznavehető egyéniségek. Rövidebb vagy hosszabb idő mulatások a közönség részvételét függ. Az abudbányai lelkes polgárság mindig megmutatta, hogy a mi nemzetiségünkkel, édes anyai nyelvünkkel kapcsolatban áll, azért áldozni kész. Reméljük, hogy ez alkalommal is többször tanúsított készségét tettel fogja bebizonyítani, annyiival inkább, mert a szellemi élvezetnek e neme gyönyörűkörtéti és hasznos. Az Akadémia palotájára most folynak az aláírások, valamint a kolozsvári színház alapjára is. Az eredményt tudatni fogjuk.

0000.

Szamosujvárról veszünk: E hó 2-án városunk lakóinak ezerei önként sereglettek az egyházba a magyar haza legelső fiának gróf Széchenyi Istvánnak arcképével díszített, és gyertyafényben felállított gyászavatála körül könyörögni a nagy halott lelki nyugalmaért, és szellemének köztünk maradásáért. A helybéli czehek, tanuló ifjuság fátolozott zászlóikkal tisztelegtek. A polgárság páronként tartá a gyászmenetet a város házától az egyházba, kit nyomba követett a mely gyászba öltözött, szép számú hölgykoszoru szinte százkénti bevonulása. Meglepő, és könyeket előidéző jelenet volt azonban a gyászmiše kezdetével, midőn egyszerre véletlenül I. K. három éves szép kis leánya bátor léptekkel mintegy kis angyal lengett a gyász ravatal elé, és a karján hozott nemzeti színű koszorút annak homlozatára illesztett annak jeléül, hogy a nagy embernek nagy tettei örökre fognak virágozni a nemzet szívében. Reggeli 4 órakor a harangok zugása hirdeté, hogy a nemzet legnagyobb fia gyászba kezdődik, melyet külsőleg egy hónapig a város polgárai önkéntesen viselendek; és a felállított emlékszóborra való adakozásban is háttérben nem maradandnak.

Egy vendég.

Nyilvános köszönet. A „Pesti Hírnök“-ben követező nyilvános köszönet jelent meg: „Ha azon kimondhatatlan szívifájdalmat, melylyel bennünket, — édes a nyámat, Ődön öcsémét s engem — forrón szeretett felejtelen férje s illetőleg atyánk gyászos kimulta eltöltött, a valláson és a Mindenható szent akarataján való megnyugvason kívül, — még valami e világban képes enyhíteni: ez azon általános rokonérzet és gyászunkban benső részvét, mely az egész országban, testületek szintugy mint egyesek részéről — az üdvözültnek a haza szolgálatára szentelt fáradozásait oly kitüntetőleg méltányolva — nyilatkozik, és mely igen számos társulatok, egyesületek, intézetek és magánosoktól egyenesen hozzánk érkezett és folytatott érkező levelekben is meleg vigasztalással van kifejezve, és melynek a drága hon majdnem minden községe a nyilvánosság előtt is oly szívdíntó tanúságát adta. Szívünk sebe e perczben még sokkal sajnóbb, fájdalomunk sokkal mélyebb, mintsem képesek lennünk a részvét mindezen nyilatkozásaira egyenkint válaszolni, és ezért benső köszönetünket kifejezni. Engedjék meg mindazok, kik e azomoru órákban meleg rokonérzet által enyhíték fájalmunkat, hogy irányunkban tanúsított nagy szívesseggel figyelmük — részvétükért elkeseredett szívünk legforróbb háláját ezennel nyilváníthatassuk. — Megbecsülhetlen drága ereikelyk gyanant fogja ama leveleket és azok nemelyikével beküldött koszorukat családunk mindenkor tekinteni, őrizni, s a hön szeretett nemzetünk minden régeiben nyilvánuló részvét emlékeztete napugár gyanant enyhítendő életünk e legszomorubb óráinak borját. Adja az egek mindenható Ura, hogy e nehéz időkben egy magyar kebel se vonja meg áldozati készségét hazánktól, s engedje boldogult atyám jóságát teljesülni, miszerint „Magyarország nem volt, hanem lesz!“ — Kelt, Nagyczenken, május 3-ikán. Gr. Széchenyi Béla.

Egy a Magyarországon nagy halottjának Széchenyi István grófnak emlékét megörökítendő hantalom fölemelésére ezennel meghívatik a nemzet. — Ezen nagyszerű hálalelémek létesíthetése tekintetéből megvárja a hon fiaitól és leányaitól, hogy annak ünnepélyes, sajátkezűleg történendő végrehajtására minél számosabban jelenjenek meg Kassán f. évi május 15. Az ünnepélyes menet május 15-én délután 2 órakor induland a városban levő nagy sétaterről az emelendő Széchenyi-halom színelhőre, a város részjére. A nem Kassán lakó vendégek iránti tekintetből a horvát szükkölködők fölsegítésére május 14-kén előadandó társas szindarab és mutatvány május 15-kén este ismételtetni fog. Kassán, ápril 28-kán 1860. A bizottmány nevében Károlyi Ede gróf, elnök.

A „M. S.“ írja: A „Wanderer“-nek írják Kassáról, ápril 26-áról: Zsedényi ur ma börtönözött be az itteni megvadászban; Máday lelkész bejárja az erőszakos elítélteket. Széchenyi, kinek személyiségéhez sok drága emlékün van a multból csatolva, Bácsból, Pesten, Debreczenen és Nyíregyházán át jött ide, hogy ezen városokat nem érinté, hitelek minden ovatóját kikerülendő. Ep oly észrevételül jött meg Kassára is, hol akkor tudta meg a lakosság titlét, midőn már be volt börtönözve! Most ezen szomorú esemény kizárólagos tárgya a társalgási beszélgetéseknek; az is értesül esett már, hogy Degenfeld Imre grófot, Balogh superintendensét és Daróczy seniort, egy népes kun község Kaba lelkészét bűnvádi pörbe idézte a cs. k. nagyváradi országos törvényszék, mert f. évi január 10-kén Debreczenben tartott egyházi gyűlésen jelen voltak. (Ugyanazon urak ezek, kik ápril 20-dikán este Debreczenben nagyszerű fáklyás zenével tisztelettek.) Az is köztudomás tárgya, hogy Pesten, Pozsonyban stb. hasonló vizsgálatok s elítélteések folyamatosan vannak, valamint az is, hogy azon reformatus papok, kik vonakodnak világi hatóságoktól egyházi utasításokat elfogadni, 50 forintnyi pénzbírsággal s 14 napi börtönnel büntetnek, rövid rendőrhatalási eljárással. — Eppen most értesülünk, hogy miniszteri utasítás következtében Zsedényinek nem engedtetik meg látogatásokat elfogadnia, és a börtönbéli élelmézzel kell éltetnie, mely szerint hetenkint egyszer engedtetik meg a hűsévés.

Erősen beszélük — írja az „O. D. P.“ — hogy báró Bruck magánvagyonát a fiskus egyelőre zár alá vetette volna, az államnak okozhatott kár fedezése tekintetéből.

Egy magyarországi akadémiai pályadíj nyer: A m. Akadémia máj. 2-iki ülésében a Károlyi-Zich-Károlyi grófnő által föltett 40 aranyos jutalomért pályázó iratok közt a pályadíjt „Sziklári Ilona“ című beszély nyerte. Felbontatván a jelítség levél, a derék Vachot Sándorné neve tűnt ki.

A hadsereghez protestáns papok is alkalmaztatnak Ő Felsőgének egy ápril 26-ról kelt parancsánál fogva. Bécsben,

Veronában, Budán, Lembergben, Prágában és Szebenben, mindent két katonai lelkész lesz egy augsburgi és egy helvetiai hitfelekezeti. Ezek a general-commando alatt állanak, s neki csak ispotályokban, s had idő alatt a csatákban tesznek szolgálatot; de felsőbbrendű rendelete és utasítása nyomán szolgálatuk teljesítésére a kerületekbe is kiutaznak. A katonai clerus rendes személyzetéhez tartozandván annak jogait s kötelességeit osztják. Had idő alatt minden működő hadtesthez két ily lelkész is küldetik egy augsburgi, s egy a helvét felekezetből. A főhadvezérség van megbízva, e rendszabály teljesítésére.

(A szombatfalvi fűrdő.) Sz.-Udvarhely közelében, a szomszéd szombatfalvi határon, van egy kitűnő jelességű fűrdőre alkalmas víz, mely eddig elhanyagolt állapotban lévő, csak a közel vidékiek által ismertetett, és használtatott. Most miután a vállalkozó szellemű, és kitűnő ügyességi mlt. Horváth Dániel ur, ezen ritka gyógyerejű igen gazdag forrásu vizet, mely eddig csak egy tócskát képzett, felfogta, annak egy részét tágas medenczébe vette, s a mellé több fűrdő és lakható szobákat is készített: kényelmesen lehet azt használni, akár gözzel melegítve, akár hidegen, és e végre igen czélszerűen elkészített és bekerített medenczében, mely intézkedés által a tisztelt mlt. ur egy igen méltánylandó szolgálatot tett a közönségnek.

Ezen gyógyvizet, mely mintegy 10—12 foku hő mérséklettel bír; bővítkodik főleg só, kén, és szénasavas fix alkatrészekkel, melyek közt legbővebb a konyha só (chlorinatrium) ezeken kívül szén- és kénasavas lúgnemekkel. Hatása nagyon üdvösnek mutatkozott, rheumás és köszvényes bajokban, bogosodásokban, zsgorodásokban, tagok gyengülésében, görvélves daganatokban, és sok más itt fel nem számítható betegségekben; ez okból az említett fűrdő, mely most közönséget érte a tisztelt ur fáradozásának és nem csekély áldozat tételének, annyiival inkább ajánlható, mivel éppen annak közelében van egy itala nagyon sükerrel, és főleg gyöngébb tődűjűeknek nagy üdvvel használatú, gyantás izü és szaga, de azoknak, kik megszokták kellemesen iható, fristítő szelíd savanyu viz. Fűrdő szállás van 12 szoba illő áron konyhakkal ellátva, és van még 8 deszka szoba. A szomszédos Szombatfalván is lehet szállást kapni. Növeli a használatosságot Székely-Udvarhely városának közel léte, hol mind szállásokat, mind ételmi kellekkeit, egy a fűrdőhöz kijárára alkalmas kocsiat jutalmassan kaphatni. Marosvásárhely ápril 27. 1860.

A bécsi „Orvosi lap“ tudni akarja, hogy az utóbbi időben oly gyakran nevezett Górgen-élet intézet más kezek alá fogna menni.

A zágrábi olvasó-egylet (Citavnica Zagrebaca) „mivel az alapszabályaiban kijelölt tért — mely az olvasóegylet köréből minden politikai, vallási avagy jogtani kérdést kizár — rég tullepte, s e czím egészen más irány s agitatókra használtatott fel,“ egy ápril 29-dikén kelt báni rendelet szerint feloszlatatik, helyisége bezáratik, jegyzőkönyvei s levelezései a helytartósági elnökség elé terjesztetnek. E feloszlatási rendelet teljesítésével a rendőrizgatásban bizatott meg.

Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról április havában 1860.

Bevételek:

Pénztármaradék a mult hóról	292 ft 54 kr.
12 új tagnak 21 részvény után 5 ft 25 kr.	110 „ 25 „
Havi, rendes és rendkívüli bevételek.	1543 „ 42 „
Könyvdíjakban.	12 „ — „
Kamatok és provisio	305 „ 60 „
Bélyegdíjakban	10 „ 46 „
78 tag által visszafizetett kölcsön	10,604 „ — „
Összesen	12,878 „ 27 „

Kiadás:

99 tagnak kölcsön	12,431 „ — „
Tisztviselők fizetése	— „ — „
Bélyegdíj	— „ — „
Irodai kellek	102 „ 21 „
5 visszafizetett betétel	210 „ — „

Kiadások összege 12,743 „ 21 „

Pénztármaradék 135 „ 6 „

Kolozsvárt, május hó 1. 1860.

Tauffer Ferencz Vagner Frig. Geltsch János. igazgató, pénztárnok, könyvvezető.

— A kolozsvári piaci templom körüli épületek lebontására (IV. közl.)

Gr. Mikó Imre 5 nmlga 1050 frt, báró Józsika Sámuel 5 nmlga 1000 frt, gr. Rhédey János 1000 frt, Naláci Farkas 100 frt, gr. Kornizs Albert 100 frt, Bíró Lajos 100 frt, Vagner Frigyes 100 frt, Klausch János 100 frt, Macskási Ferencz 100 frt, Czink János 100 frt, Stein János 100 frt, ifj. Tauffer Ferencz 100 frt, Ladányi Sándor 100 frt, Gruz Albert 100 frt, Bányai Vitalis 100 frt, Molnár Miklós 100 frt, Kovács Márton 100 frt, László Ferencz 100 frt, Gothárd József és fia 100 frt, ifj. Tauffer József 100 frt, Hilbert Kristóf 100 frt, Rucska János 100 frt, Stark József 100 frt, p. franciscanusok 100 frt, dr. Gajzágó László 50 frt, Kolozsvári Imre 50 frt, Földesi István 50 frt, Vikol Andre 50 frt, Lukács Ferencz 50 frt, Popini Nándor 50 frt, Vikol Antal 50 frt, Aranyos Mihály 50 frt, Pakó János 50 frt, Kedves Alajos 50 frt, Reznér Dani 50 frt, Czirják János 50 frt, Gspán Károly 50 frt, Markovics testv. 50 frt, Bors Albert 50 frt, Kollerfi Vilmos 50 frt, Barkovics M.honból 50 frt, Stasitzki Pál 50 frt, Riel Dániel 30 frt, Kele Izrael 30 frt, Agoston Károly 20 frt, Hentzenberger Ferencz 20 frt, Török Manó, Viktor, Rudolf és Kornélia 20 frt, Istváni András 20 frt, Bartha János 20 frt, Mark Samu 20 frt, Szabó Farkas 10 frt, Máté István 10 frt, az előbbiekkal 27,854 frt. S egyszerűs mind fölkerestek a t. cz. aláírók, hogy az aláírás ilyek értelmében az első részletet befizetni sziveskedjenek.

Politikai hírek.

Páris, ápril 27. „Európa új térképe,“ ezen czim alatt jelent meg legközelebb a bout-tól, ki mint tudva van Napoleont hg cotteriajához tartozik, egy rópiat. E körökben régóta készülnék már az új fölcsatási tervek, s a francziaországi sajtóban felmerült térképek majd mind innen látszanak eredni. Most e műhelyből újra kiropult egy rópiat, melyet azonban maga a szerző is ügyekszik minden felhivatalos színezettől megfosztani;

ő maga mondja, hogy az még csak indiscretio sem; nem egyéb mint phantasia. Mindamellett a „Pays“ még így is szükségesnek találja azt jelentőségétől megfosztani, mondván: „Különböző ismert és ismeretlen szerzőktől származott néhány hasonló munkán kívül, About Edvard ur rópirata a közönség egy részénél politikai aggodalmak tárgya lett. Ezen aggodalmak semmi komoly alappal sem bírnak. Eppen About ur rópiratának jelleme, szerzője szokott szellemiránya nem engedi meg, hogy e munkának bár csak a legkisebb fontosságát is tulajdonítsuk.“ A rópirat phantasiaképe a következők:

„About bevezet bennünket egy lakmározó társaságba, melyet a véletlen ápril 1-jén a Louvre hotelben hozott össze. „Volt ott egy magas francia kapitány, valamelyik katonai államból s unokaöccse egy tűzérhadnagy; egy szép angol nő, ki egy kiviteli üzlet élén áll, melynek a világ mindegyik szögletében van irodája; egy piemonti altiszt kinek jó ötvágya s hosszú bajusza van; egy konstantinápolyi török, kinek 720 neje van s csendesen elaludt; egy eszes és kellemes külsejű orosz; egy porosz; egy nagy amerikai, karcsú és ékesen szóló, s még néhányan. A társaság politikára tér át, de nem tud megegyezni; a piemonti javasolja, hogy congressusba alakuljanak és tanácskozzanak. Ekkor az amerikai beszédet tart, melyben a gyűlésnek javasolja, ne szalassza el a jó alkalmat s szabályozza az összes európai kérdéseket, a népfelleg erejénél fogva. A gyűlekezet dörögő élnemlő üdvözlő a beszédet, csak a török kíván fölvilágosítani; hanem elnémultak. — A francia elfoglalja az elnökséget, bár senki sem kéri meg vele; egy néma pinczér lesz titkárra s a gyűlés megnyílik. Az elnök szövegére hozza a keleti kérdést, s a török az első szó. Leírja birodalmának szomorú helyzetét, mely Európától többé semmi segínyt sem várhat, s 100 népejével s néhány véka gyémánttal Medinába vonul vissza s megint elalszik. Némely élénk közbeeső tárgyalások után ismét a török kérdés jó szövegére, mely végre így oldatik meg: Az angol nő elveszi Egyiptomot, megassa a Suez csatornát s kiadja Corfut, Máltát és Gibraltárt. Az orosz helyreállítja Lengyelországot, hozzávágja Bessarabiát, s a lengyel birodalom kiterjed a keleti tengertől a Feketetengerig; Montenegró, Bosznia, Szerbia szabadokká lesznek; európai Törökország maradvékérsze, a mostani Görögország, a jóniai szigetek és Kis Ázsiából egy görög császárság alakítatik a nép által választott uralkodóval s Konstantinápolyra, mint fővárossal. Oroszország átveszi Armeniát, Kurdisztánt, Perzsiát, Kabult, Beludzisztánt stb. és talán Szíriát is. A porosz kárpótlást kér Lengyelországtól. Az elnök azt tanácsolja neki, hogy Németországban adnectáljon az általános szavazat segélyével; az amerikai ugyanily véleményben nyilatkozik, s megegyezéssel Németország térképét, egy porosz, egy hannoverai, egy württembergi, egy bajor stb. királyságot állítván föl; miatta Poroszország az egész német birodalmat is elveheti, csak kötelezze magát, hogy az 1789-iki elveket kihirdeti. De az igazságos és lelkiismeretes porosz nem akar előbb adnectálni, míg Franciaországnak az ő francia tartományait a Rajna balpartján vissza nem adta. A nagy francia kapitány nem fogadja el az ajánlatot, mert a „Times“ és az „Ind. belge“ gyanúsítanak dicsvágyát. Az angol nő úgy véli, hogy hisz Belgiumot is adnectálhatja, melynek lakosai franciák. A francia elismeri ezt, de nem akar országsszerzeményekről semmit sem tudni, az angol parlamenti beszédnek miatt, melyek Savoya bekebelezése fölött tartattak. Ő megengedhetetlen a többiek eszébe ellenére, kik a Rajnát minden módon rá akarják ocsyirozni. Európa új térképe elkészítették, a török fölébred, megnezi azt és csodálkozik, hogy Franciaország semmit sem kapott. Most a francia lelkesedett beszédet tart, s mutatgatja hogy ő többet nyer, mint látszik; t. i. becületet, továbbá 100 milliónyi takarítást a hadi költségekben, s végre azon lehetőséget, mely magát egészen az ország jólétének, szabadsága fölépítésének stb. szentelheti. A gyűlekezet el van ragadtatva, az angol nő nyakába borul s mondja: „Franciaország igen boldog, oly féltett birhatni, mint ön, ön birja tisztelemet és barátságomat, s én ígérem, hogy mint hű szövetséges fogok önnek szolgálni, valahányszor érdekem is ezt kívánja.“ Ezzel végződik a rópirat.

— A svájci vizsályt illetőleg, végre megszólalt a „Moniteur“, s most hivatalos ajkairól halljuk, mit kíván Franciaország Svájcra adni. Thouvenel egy jegyzékében kijelenti, hogy a savoyai területek semlegességre vonatkozólag a bécsi szerződés 92 §-ának tökéletes végrehajtása mulhatlanul szükséges, de többet, ezt nyíltan kimondja, többet Franciaország nem adhat. Ama cikk szerint Chablais és Faucigny Szárdiniával egyesítettnek, de úgy, hogy háború esetében azok úgy, mint Svájc, semleges területet képezzenek. Franciaország most ugyanezen kötelezettséget vállalja; de Svájc kormánya tüstént első jegyzékei egyikében kifejté, hogy ama területek semlegessége a világ egyik legnagyobb katonai hatalma kezében nem csak semmi értelemmel nem bírna, de sőt a köztársaságra nézve mérő guny volna; a mit tehát a francia kormány most adni akar, ezt Svájc maga számára csak csufolkodásnak tekint.

Páris, ápril 29. Napoleon miként a „D. A. Z.“ levelezője írja, fő főügyelmét a hadügyi dolgokra fordítja; közelebből ismét új találmányai vannak, melyekkel már kísérleteket tesznek. Egy nap sem mulik úgy el, hogy a császár a hadtudomány kitünőbb szakembereivel ne értekezék egy vagy más találmányra nézve, s újabb időben még a régiek haditudományát is tanulmányozni kezdte s gyakorlati alkalmazásba is vett már valamit belőle, de ezt majd csak később fogja a világ megtudni, miután jól ki lesz próbálva s ellenség ellen alkalmazva. E hadifoglalkozás mellett azonban a császár, mint mondják, a legbékésebb indulatot tanusít minden intézkedéseiben. A római hadsereget minél hamarabb szándékszik visszarendelni s az egyházi államok kormányát mindegyre sürgeti, hogy siettesse szervezési munkálatait s önseregével tartsa fel aztán önbiztonságát. Egerszermind Grammont herceg által azt is tudtatta volna Napoleon a római kormánynyal, hogy Lamoricière harcvágyát igyekezzék féken tartani, mert ha Olaszországban támadásával új bonyodalmakat idézne elő az egyházi állam, azon esetben Franciaország ezt saját sorsára bizza, s ha még egyszer oly erős volna is a római hadsereg, a piemontival semmi esetre meg nem állhatja a teret. A francia császár eszközölte ki, hir szerint, azt is, hogy Piemont a nápolyi dolgokra nem avatkozott be, mindamellett, hogy az olasz közvélemény ily lépést nagyon helyeslét volna, s az alkalom egyáltalában igen csábítólag kínálkozott. — Ausztriával a francia kormány a legbarátságos-

sabb lábon áll, mint mondják, daczára az újabb meg újabb térképeknek, melyekben úgy felosztják a világot, hogy az ember meg sem kapja benne a régi határokat, s a kinek egész birodalma volt, ez új papírokon alig marad egy föltnyi kis tartománykák. A legújabbban megjelent „Európa térképe“ című rópiratról a „Pays“ azt mondja, hogy About Edmond urnak e művecskéje teljességgel nem érdemi meg, hogy komoly aggodalmak tárgyává váljék; sajnálatos dolog — ugymond — hogy egy csatánós czim elegendő arra, hogy a közvéleményt csalódásba s majdnem remegésbe hozza; ebben nem kormányi eszmék vannak, mert azok más modoruk szokatlan lenni. A „Patrie“ azt mondja, hogy mindenkinek szabadságában áll s különösen az elmés embereknek megengedhető, hogy Európa térképét újra szabják, ha idejük engedi, de e képzelődési játékoknak semmi közük a politikával.

— London, máj. 1. Az alsóház ma éji ülésében Russell lord kijelenti, mikép a savoyai kérdés szabályozása végetti értekezlet ügye még nincs ugyan eldöntve; azonban éppen nem halasztatott el. Ugyanú folhozza, mikép a kormány Hannoverával alkudozik, a stadei vármegyezsűntetése iránt. Sir Ch. Napier a királyhoz intézendő föliratot indítványoz, mivel a tengerészeti tartalék még nem emeltetett föl a biztosok által javasolt létszámra; a partőrség 12,000 fővel lenne szaporítandó s a szolgálatba belépési jutalom megtartandó. Clarence-Paget lord ezen indítvány ellen nyilatkozik s annak elvetését kívánja; szerinte a partőrség rövid időn szaporítani fog s más javítások is fognak létesíteni. Napier visszavonja indítványát. A felsőházban Lyndhurst lord kérdést tesz a tengerészet jelen létszáma iránt, s azt véli, hogy a francia tengerészet erősebb, mint az angol, So mes rset herczeg az angol tengerészet létszámát kielégítőnek nyilvánítja.

— A conferentiára nézve Russell lord ismét megismét elmondja, hogy az alkudozás még nem szakadt félbe, annyira igaz, hogy eddigelé egy csepp eredménytel sem dicsek-szenek. Anglia maga sem látszik tudni, ujalom mit kelljen kívánnia; az értekezlet általán véve nem lenne ellenére, de meg-höckent azon, hogy Oroszországban az oly meleg szöszölőjára talál, s ez annál gyanusabbnak tetszik, mivel már Londonban sem titok többé, hogy Francia- s Oroszország közt bizonyos alkuvások történtek, de a miknek hordereje iránt még nem igen vannak tisztában. Az „Indép“-nak egy londoni levelezője szerint az angol kormány csak most értesült arról, hogy a német udvarnál levő francia követek nagyrésze Párisba hivatott, egy a külügyi miniszteriumban tartandó értekezletbeni részvétel végett, a melynek tárgya természetesen a német-bund jelenlegi helyzete volna. A legjobban értesült körökben erősítik azt is, hogy Napoleon császár mostanság a német kérdés tanulmányozásának fektűt. Ha már Párisban a német kérdést tanulmányozzák, akkor — chacun á son goût — Sz. Pétervárt minden kétségen kívül a keleti kérdést virasztják hō gonddal s e keltő tanulmányozás az angol államfőriaknak szintoly sok fejtörést látszik csinálni, mint a francia befolyásnak Egyiptomban való harapodása, a miről Londonban naponként új s éppen nem megnyugtató tudósítások érkeznek.

A keleti bonyodalmakra a legközelebbi okot alkalmassal a szerb ügy fogná nyújtani. A Belgrádból Konstantinápolyba küldött követés, mint már kétségen kívül van, semmiben sem boldogult a fényeskapunál, s félő, hogy nemsokára a szláv népségeknak fölkelését fogjuk hallani Szerbia, Bosnia és Hercegovinában.

Ha pedig egyszer a különben is csak mesterségesen fenn-tartott nyugalom az ozman birodalom éjszaki részeiben megrendül, akkor senki sem leend képes megjósolni, mekkora kiterjedést veend a mozgalom, és hol lesz véghatára.

— Róma, ápril 24. Mint az „Ami de la Religion“-nak írják, a pápai seregbe önkényi beállók egyéneknek száma minden várakozást túlhalad. Lamoricière tábornok a viszonyok első megbírálása alapján kijelenté, hogy ő a pénzösszeggel, mely most mintegy 20,000 emberre keltetik, 40,000 embert akar tartani; s a pápai sereget ezen létszámra szándékozik fölemelni. Piemont a pápai haderőnek Ancona- s Pesarában szervezését arra használja föl ürügyül, hogy két hadtestet alakítson; egyiket a toskánai határon Perugia felé s a másikat Romagna határára, mindegyik 30,000 főből állván.

Rómban még néhány nap előtt minden aképp volt elrendezve, hogy Goyon tábornok e hó végével Lamoricière-nek adhassa át a téparancsnokságot. Most azonban a franciák — úgy látszik — nem sietnek többé az elmenetellel. Mindamellett is hivatalos körökben meg vannak róla győződve, hogy a megszállás rövid időn meg fog szűnni. A rövid időni kivonulási esete, hirszerint az Angyalvárban s a Civitavecchiában levő francia hadszerekészletek méltányos egyességnél fogva a pápai rak-táraknak fognak átengedtetni. Egyedül az Angyalvárban 12,000 hadnád löpor van. Ellenben a pápai udvar azon ohajtása, miszerint két itt levő tábori úteget is megszerezhesse, Párisban még eddig nem vétetett tekintetbe. Az Armerica Apostollóban öntött vontosövű ágyukból kettő már fölserellettik. A többiek számára is készen vannak az ágyutalpak. Lamoricière szolgálati lakásul a consulta palotája van kijelölve, a quirinal-pápai palota mellett. Rómban nem elégcsnek meg többé pusztán a Guardia palatinával; még egy, hivatalnokok- s iparosokból álló két zászlóaljnyi Guardia urbanát is akarnak felállítani. Valószínű, hogy Matteucci a rendőrség főigazgatója, alkalmr s római kormányzó és Farrari pénzügyminiszter bi-bornokságra fognak emeltetni.

Legújabb hírek szerint a francia csapatok Rómából nemsokára elvonulandak; másik fontos hír, hogy a szárd kormány a pápai államok határára harmincezer embert összpontosít, s egyszersmind két vagy három hadihajót indít Szcizilia partjaira. Ezen hírek, ekként szembe találkozva, azon hiedelemre szolgálhatnak alkalmul, hogy a francia csapatok elvonulása által könnyen új mezőt fognak nyitni; mindamellett Párisból arról értesülünk, hogy a francia kormány e perczben békét ohajt, s oda irányozza törekvéseit Olaszországban, hogy a lehető összeültözésnek elejét vegye. Állítják, hogy a turini kabi-

netet inté, hogy minden beavatkozástól a nápolyi ügyekre tartózkodjék, bármennyire sürgesse is azt az olasz forradalmi párt által fölzigatott közvélemény. Másrészt Rómában kijelentette, miszerint nem szándéka az örök várost tovább is oltalmában részesíteni, ha hogy a pápai csapatok netalán az egyházi államok jelen határára túl mennének, s egy szomszéd állam ellen támadást intéznének; fölfoghatóvá tételé továbbá a sz. atyának, hogy bármennyire növelt s bármily jól szervezett hadereje sem lesz mégis képes a piemontisereggel szembeszállni, annál kevesebbé, miután a lakosság tömege a felszígenen mindenütt nemzeti rajongással fordul Piemont felé s ennek még tulnyomó erejű ellenét is roppantul meggyöngyítene. E tanácshoz aztán a francia kabinet azon biztosítást is csatolta volna, hogy Piemont, míg meg nem támadatik, határain belül fogja magát tartani. Ezek lettek volna tehát a francia csapatok Rómából visszavonulásának előkészítő lépései.

— Garibaldi szicíliai kísérletének, ha valósul, még nagyobb fontosságot kölcsönözzenek az újabb tudósítások. A fölkelők a szigeten még annyira nem valának a palermói 29-diki tudósítások szerint megsemmisítve, hogy még Palermo ellen is új támadásra hittek gondolhatni, miután ápril 21 és 22-kén a Messinából kivonult csapatoszályokat Galatinál komoly harc után visszavonulásra kényteték. E szerint a fölkelés ereje éppen nincs megtörve, s Garibaldi jelenléte bizonyára még szívósabb, makacsabb és rendezettebb teendő, s így minden kilátás megvan arra, hogy Szcizilia szigete közelebb az eddigiekhez még komolyabb események színhelye lesz.

— A Szciziliában uralkodó hangulatrötegy idegen, ki három hónapig tartózkodott Palermóban, az „Independence“-ban szomorú képet rajzol. A kormány meghódított tartományként bának az országgal a szó legrosszabb értelmében; rendőri önkény, sbirt-szemtelenség és a királyi csapatok kicsapongásai, miket az udvar részéről minden előforduló esetben támogatnak és védelmeznek, nehézkednek a szicíliaiakra. Az elfogatások mindig nagyobb mérvben folynak; s a magánboszúnak legtagasabb tér van engedve. A palermoiak örömeiket az osztrákok leggyőzötte felett Solferinonál igen élénken kifejezték, hogy különösen a Maniscalco elleni merénylet után marciusban egyedül Palermóban több mint 1500 embert vetettek börtönbe pusztán gyanuból. Az elfogottak közt testvérek is vannak, kik hónapokon át egyes börtönökben tartattak, mivel testvérük volt, ki gyanusnak látszott, s ki ellen vallomásokat tenni vonakodtak. Midőn például Magliocco tekintélyes ügyvéd testvére elfogatása után Maniscalcohoz ment és kijelentette, mikép tudni akarja, hogy mi vád van testvére ellen, hogy védelmére készüljön, Maniscalco azt válaszolta: „kimondta önnek, hogy az ügy törvényszék elé kerül? . . . Nos, ugylátszik nekem, hogy a törvények értelmében“ . . . „Ej, a rendőrség a törvények felett áll!“ válaszolta a rendőrfőnök. Végre a győngye és becséletes alkíry is meg-sokalta a dolgot, s Nápolyba ment, hogy szelidebb bánásmódot eszközöljön. Maniscalco megelőzte őt. Mig az alkíry Nápolyban járt, a rendőrség, ki a nyugtalanok tervei fölül értesítve volt, ápril 4-kén az összeültözést előidézte. Ezen tudósító szerint a csapatok a küzdelem alatt gyakran félelmet árultak el, figyelmeneknek mutatták magukat, s főgondjuk a rablásra volt irányozva. A fölkelők csatakiállása tulnyomólag unionista volt: „Éljen Olaszország! Éljen a bekebelezetés!“

A W. szentent Bécsből máj. 2-ról így ír: Miután csak tegnapelőtt lön jelentve egész bizonyossággal, hogy a szicíliai lázadás tökéletesen el van nyomva, a palermói legújabb hírek kettősen lephetnek meg, noha már régóta nem vagynak „ahoz szokva, hogy a Nápolyból eredő „megnyugtató“ híreknek sok hitelt adjunk. Ha a legújabb közlések pontosak, a fölkelés óriási előmenetelt tesz, nem szorítkozik többé csak a sziget belsejére, hanem már úgy látszik, hogy annak egész éjszaki részét elborította hullámai-val. Palermó és Messina ugyan még a királyi csapatok kezében vannak, de Palermó valóban komolyan volt fenyegetve a fölkelők újabb megtámadásától, míg a Messinában levő csapatok még csak a kevés órányi távolságra levő Galatiba sem tudtak elérkezni, hanem ezen hely feldulása után vissza kellett onnan is huzódniok Merina felé. Ha már tekintetbe vesszük, hogy a szigeten levő nápolyi csapatok már közel 30,000 emberre rugnak, akkor korántsem oly színben tünik fel a dolog, mintha az erők, melyekről a forradalom rendelkezik, éppen oly csekély szerűek lennének. — Ha ezen kívül igaz, hogy Garibaldi Szciziliába indult, ez további jelenség lenne arra nézve, hogy legalább egy ellenállásra képes fölkelő sereg elemeit reméli ott találni. Ha Trapani még a fölkelők hatalmában van, mint a legújabb sürgöny állítja, akkor Garibaldinak s tisztikarának bizonyosan alkalmas kiszállási helye lesz, az átmenetelre nézve a másik részről eléggé gondoskodni fognak. Ezen események további fejlődését feszülten várjuk, minthogy a szicíliai fölkelésnek sikerülte kétségkívül Nápoly földjét is könnyen veszbe borítná.

— Berlin, ápril 30. Az urak házána mai ülésében a föld-adó-előterjesztmény 3-ik §-a, mely a törvény elvát, a földadónak a különböző tartományokban egyenlővéltetést foglalja magában, 119 szavazattal 40 ellen elvetetett. A pénzügyminiszter mind a négy előterjesztvényt tárgyalásához ragaszkodik. Az épület-adó megvitatása holnapra tüzetelt ki.

Berlin, máj. 1. Az urak házána mai ülésében az első föld-adó előterjesztmény többi része elvetetett. A pénzügyminiszter lemond az előterjesztvényt fölötti további vitáról. A harmadik előterjesztmény, a földadó alóli fölmentések megszüntetése, 98 szavazattal 54 ellen elfogadtatott. A vita folytatása csütörtökön leend.

— A Francia- és Oroszország közti benső egyetértés mind szembetűnőbben nyilatkozik. Párisban jelentve van már a legifjabb orosz nagyherczegnek Miklósnak oda menetele, s párisi tudósítások szerint a francia uralkodó pár készül, az orosz anyaczárnét Nizzában nemsokára meglátogatni. Azonban mindezt nem is számítva mégis meg kell hőkennünk az oly okmányokban, minő a legújabb május 12-én kelt orosz jegyzék. A savoyai ügy nyilván Napoleon császár olaszonai politikájának szennlyoltos része. Ezt magok az olaszok is elismerik, kik pártfogójok és szövetségesük iránt bizonyosan nem igazságtalanok, s im most lássuk mikép ítél a Gortsaoff jegyzéke ez ügy fölül. Oroszország ez egyezkedésben éppen semmi veszélyeztetését nem látja az európai egyensulynak, kívánja ugyan,

hogy Svájc semlegessége meghagyassék, azonban „meg van győződve”, hogy Franciaország is ezt akarja, s „reméli”, hogy az erre vonatkozó viták minden tekintetben kielégítő egyezkedést fognak szülni. — Sohasem is lehetett várni okkal mással, hogy Oroszország a savoyai kérdés miatt Franciaországgal összetűzőn, de mégis lehetett számítani valamivel erősebb közbeszólásra Svájc érdekében. — Az orosz diplomácia mézes-mázos beszéde minden efféle előszámítást dugába döntött, és csak igen nagy, a pétervári kabinet előtt már is tökéletesen biztosoknak látszó eredményeknek kell keleten létezni, melyeknél fogva az orosz kabinet még csak a látszat megőrzését se tartja szükségesnek, hanem magát nyíltan a francia politika szövetségességének és elősegítőjének vallja.

Ujabbak. — London, máj. 3. A „Morning Post” mai számában egy párisi sürgönyt hoz, mely szerint alapos ok van azt hinni, hogy a francziák Rómát s a római területet június végén, vagy július elején teljesen oda fogják hagyni.

— Páris, május 2. este. Egy a „Gaceta de Madrid” mai számában közzétett kibocsátvány általános amnestiát ad politikai vétségeikért. — Montemolingrofstestvére egy hadihajón valamely tetszésük szerinti idegen kikötőbe fognak vitetni. — A cortesgyűlés f. hó 25-re összehívott.

Máj. 3. A „Constitutionnel” megjegyzi, mikép Spanyolországban az általános amnestia egyetlen feltétele: az Izabella királynő iránti hűség eskü letétele.

— Berlin, máj. 3. A követek házának mai ülésében a Schleswig-Holsteinra vonatkozó kérvények tárgyalattak. Carlowitz követ egy a Vincke s Mathis-féle töredékek által támogatott módosítványt terjesztett elő, mely szerint a ház előtt fekvő kérvények az államkormányhoz utasítottának s azon remény fejeztetnek ki, miszerint a kormány semmit sem mulasztand el arra nézve, hogy a schleswigi s holsteini hercegségek végre súlyosan megsértett jogainak teljes élvezetéhez juttassanak. Schleinitz báró a schleswig-holsteini ügyről többek közt így nyilatkozik: „Azok után, mik névszerűen a schleswigi rendek gyűlése által, a schleswigi viszonyok iránt köztudomásra jutottak, a szövetség alig vonhatandja ki magát továbbra is azon kötelezettség alól, miszerint megbírája azt, hogy minek követelésére van Németország foljosítva az 1851 s 52-iki egyezkedések után. Minden elfogulatlan egyének el kell ismernie, hogy az által, mit Dánországnak tett, éppen nincs teljesítve a vállalt kötelezettség. Ő ezen ügyben nem akar egyoldalú nyilatkozatok által eléje vágni a szövetséggyűlés esetleges határozatainak. Poroszországnak szívón fekszik a herceg-

ségek ügye; s az, mint szövetségi, s mint európai hatalmasság, annak érdekében folyvást mindent elkövetend.

— Mainz, máj. 3. A „Mainzer Journal” jelenti: Az Olaszországban levő összes ausztriai csapatok parancsnoka Sándor hesseni herczegre ruházott át.

— Berlin, máj. 4. A követek háza mai ülésében a Schleswig fölötti vitában Carlowitz módosítványa, a Blankenburg módosítványával egyhangul elfogadtatott.

— Turin, máj. 2. Ma az „Unione” azt állítja, hogy Rómából kelt levelek következő uj minisitericombinatiót jelentenek: Moro de hadügy, Corcelles rendőrségi, Falloux pénzügy, Talbot belügyminisiter, hirszerint Wiseman bihornok is belépnek az uj minisiteriumba. Továbbá az „Unione” jelenti, mikép megengedett, hogy francia katonák a pápai seregbe belépessenek. A szárd kormány, ugy látszik, föl akarja vállalni a genua-pisai vasút építését, s a parlamenttől 70 mil. lirányi hitelt kíván. — Livornóban a gabna-facchinók, a bérfelémelés megtagadása miatt megszüntették a munkát. Garibaldi nem hagyta el Genuát. Hirszerint a florenczi érsek, a pápánálírában menté ki magát saját eljárása miatt. Viale-Prehá bihornok Bolognában súlyosan megbetegült.

— Turin, máj. 3. Egy 3 fregáttól álló hajóraj Livornóból a nápolyi vizekre elvitorlázott.

— Milano, máj. 2. A „Perseveranza” megjegyzi, miképp a Szciziliáról tudósítások nagyon ellenkeznek egymással. Nápolyból jelenti, hogy a kir. csapatok a sziget belsejében nagy fölkelő csapatok által megverettek, s hogy a mozgalom csupán a nagyobb városokban győzött le. — Apr. 26-ka óta minden tudósítás hiányzik.

— A nápolyi kormány igenis sokat ölel, s könnyen megeshetik, hogy majd keveset fog szorítani: ő ugyanis elég erősnek érzi magát az egyházi államokban előfordulható esetlekekkel szembe nézni, s minthogy a francia őrsgének elvonulása Rómából már annyira bizonyos szándék, hogy annak határidejét is kitűzi, ezért Lamoricière tábornok és a nápolyi sereg parancsnoka közt értekezletet folynak a két seregnek akkénti elhelyezése iránt, hogy mintegy egy sereget képezzenek. A fölállítas homlokzata természetesen Piemont, vagyis ennek uj határai felé néz, s ezért a római sereg mintegy előhádat teend az Abruzzók közt álló seregnek, mely az egészenke zömét képezi. A piemonti sereg összpontosítási hírt már vevők, most egyesített római-nápolyi fölállításnak tervét közlik valóban mindez nem igen nyújt reményt arra, hogy az olasz felszigeten uralkodó viszály erőszakos megoldása még sokáig csak el is napoltassék. Egyelőre azt elhalasztja még a francziák jelenléte; de mi következik aztán?

— London, máj. 5. Az alsóház mai ülésében Russell lord közlé: A nápolyi kormány Angolországot arra szólítja fel, hogy Piemontnál közbenjáróul lépjen fel, Garibaldi expedíciójának megállítását végett. Angolország ez iránt éppen oly módon tett előterjesztéseket Piemontnál, mint előbb Nápolynál a kormányrendszer megváltoztatása iránt.

— Nápoly, máj. 4. Hivatalos tudósítások jelentik, hogy Szciziliában a nyugalom s rend tökéletesen helyre van állítva. Többé egyetlen puska lövés sem tétetik. Még csak némely egyes befogatások eszközöltetnek.

Ime ez ujabb tudósítás Nápolyból ismét teljes diadali fényben állítja elénk a nápolyi király fegyverét; azonban szinte előre látni, hogy egy turini tudósítás már holnap teljesen elűtő színben fogja a dolgok állását felmutatni. Garibaldi elmenele iránt sincs még semmi bizonyosság.

— A szárd király f. hó 2-án érkezett meg Bolognába, s a székesegyházban számos papságtól lón fogadva. Tedeum-éneklés s este általános kivilágítás.

— London, máj. 5. A „Times” írja: Poroszország, a helyett, hogy Franciaország ellen készülne, Dániában szándékozik beavatkozni. Franciaország ohajtja a Poroszország és Dánia közti háborút, mely Svéd-, Norvég- és Dánországot egy testő egyesíténé, mely Franciaországnak rendelkezésére fogna állani. Anglia minden befolyását fölfogja használni, hogy Poroszországot a Dániával háborúba elegyedéstől visszatartoztassa.

— Páris, máj. 5. A „Moniteur” szerint a katonakötelezettség alól fölmentő díj főlebb emeltetett.

Legujabb. — Turin, máj. 5. A Cavour-féle „Opinione” nem szűnik állítani, hogy a sziciliái fölkelés az egész szigeten terjed, s máj. 2-ről tudósításokat vett volna, melyek szerint a csapatok csak a városokat tartják megszállva, s azokban a fölkeléstől s a tengertől bezárva volnának. Az „Indep. belge-” nek marseillei május 2-kai sürgönye szerint: a piemonti partraszállása a szigeten ugylátszik újra felbátorította a fölkelőket. A palermoi helyőrség bár 20,000 főnyi, attól látszik tartani, hogy a fölkelők a sziget belsejéből egyszerre rátámadnak.

Bécsi börze. Május 5-kén: Nemzeti kölcsön 81.40. — Metalliques 5 pcentes 71. — Urbéri papírok: magyar 73.75. — Erdélyi 71. — Bankrészevény 876. Korona 18.14. Cs. k. arany 6.25. Ezüst 31.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(954)
Nr. 122. 1860.
Not. G. G.

V o k á l János kolozsvári bejegyzett kereskedő hitelezői ezennel felszólítannak, hogy bár mi jogczimen alapuló követeléseiket — legkésőbb folyó 1860-dik évi június 10-keig — alólírt cs. kir. közjegyzőhöz, mint az irt kereskedő kiegyezkedési tömege részére kinevezett törvényszéki megbízotthoz, — mulhatat anul és annál is inkább jelentéské b í r á s b a n, mivel a nem jelentkezők az egyesség létrejötte esetében az egyezkedési tömegeből kielégítéstől el lesznek zárva, és az adós a létrejövendő egyesség által az irt határidőig nem jelenkező hitele ő k irányában, minden további kötelezettségtől mentesítették; csak is azon eseten véve ki az általános fölmentés alól, ha zálogjoggal biztosítva van a követelés, vagy ha tulajdonossági igény formáltatik a tömeg ellen.

Kolozsvárt, május 5-kén 1860.

Groisz Ferdinánd,
cs. kir. törv. jegyző.

(956)
31980. 1860.
polg.

Hirdetmény.

A magas cs. kir. belügyminisiterium mult év februárius 11-kéről 2676 szám alatt költ rendele szerint, egyelőrtőleg a magas igazság és pénzügyi minisiteriumokkal, a cs. kir. bágyoni járási- és adóhivatal székhelyének Bágyonból felvinczre áttétele megengedtetett.

Mi ezennel azon hozzáadással tétetik közzé, hogy az említett cs. kir. járási- és adóhivatal működését Felvinczen f. év. április 29-kén kezdette meg.

A cs. kir. bágyoni járási hivatal Felvinczen, május 4-kén 1860.

Cs. kir. járási főnök.

NEM HIVATALOS.

(951) (2—2)

A tordai járásban fekvő Alsó-Jára helységben az összes korcsmajog, a volt urbéres község Kurta korcsomárlási javadatmával együtt, az illetők által folyó évi júniustól kezdve három évre haszonbérbe adatni határozatván, e végett helyt A. Járásban a helységi irodában, folyó május hó 21-kén reggeli 9 órakor nyilvános árverés fog tartatni. Mi oly hozzáadással tétetik közhírré, hogy a kikiáltási összeg 2000 osztrák forint leendő, a hozzá szólani kívánónak az árverés megkezdődésekor 100 osztrák frt bálnapénzt kell letennie, és megállapodás s szerződés kötés esete a haszonbérlet bátoraságosítása végett vagy elégséges biztosíték vagyonnal kell bírnia, vagy pedig elfogadható egyéb biztosítékot vagy kezességet kell nyújtania.

A feltételek mind a tisztelt cs. k. tordai járás hivatal irodájában, mind pedig alólírtnál előre is megtekinthetők. Kolozsvárt, május 4-kén, 1860.

Káli NAGY ELEK,

a. járai birtokos, és e tárgyban felhatalmazott.

(937) (3—6)
Tanítványul felvétetik kereskedésemből oly ifju, a ki jól tud magyarul és németül írni s olvasni.

Stein János.

(955) (1—3)

Ölfa-eladás.

Mlt. b. Bornemisza János ur hosszúlász-lói erdősegeiben 100 öl, hasagatallan tűlgy tűzifa eladó — Ölinek ára minthogy hosszúsága 8, magassága 7, és szélessége 6 láb; 8 uj frt állítatott meg.

(946) (2—3)

Hirdetmény.

A korondi borvizen a fürdő időszak az idén is folyó év májusa 15-kén nyitnak meg. Szállások iránt rendelkezhetni ügyvéd t. cz. Nagy István urnál Maros-Vásárhelyen, vagy pedig alólírtnál Koronán.

A szállások ára az eddiginél tetemesen alább-szállított; valamint gondoskodva van egy igen alkalmas és becsületes vendégfogásról, ki a t. cz. vendégek igényeinek jutányos áron eleget fog tenni. Nagyobb kényelem tekintetéből a melegfürdónél a szobák ujra igazgatván, vízvezető csatornákkal és csapokkal láttattak el.

Átalában a tulajdonos mindent elkövet, hogy a t. cz. vendégek kívánságainak kielégítőleg megfelelhessen. Koronka, április 20-án, 1860.

Gróf Toldalagi Ferencz koronkai tisztartósága

ALBERT LAJOS.

(952)

MÁR HOLNAPUTÁN történik Bécsben

a közhasznú és jótékony czélokra szánt ötödik

ÁLLAM-LOTTERIA

HÚZÁSA,

melyben 4530 nyerőszám

összesen

300,000

austr. ért. forintot nyer.

Egy sorsjegy ára 3 forint aust. ért.

(953)

(1—3)

Eladó borok.

Kolozsvár közelében egy boros gazdánál, és ugyan azon hegyből szűrt 1500 veder 1834 dik és azutáni évekről jó ó

Stein Janos-nál Kolozsvárt megjelent, s minden könyvtárúsnál kapható:

BORONKAI MARGIT.

Történeti regény.

IRTA

DÓZSA DANIEL.

2 kötet, 16-todré, fűzve 2 forint oszt. értékben
ERDÉLY HELYSÉGI CZIMTÁRA,
betűrendben a hivatalos összeállítás után ára 35 kr.
SCHMID KRISTÓF ifjusági iratai, **uj folyam,**
6 fűzet 3 frt 60 kr, első és második folyam, 16 fűzet 8 frt 60 kr up.

SZONTÁGH szenvedélyes dnyész utmutatás okszerű dnyetemesztésre, harmadik, Galgóczy Károly által bővített kiadás, ára 80 uj kr.

ETHEL LAJKA,

vagyis Atilla hun király birodalmi székhelye, történelmi vizsgálat, irta Révész Imre, ára 60 kr.

bor találattik készpénzért — vagy kedvező feltételekkel biztosítás mellett is megvásárolható — erről bővebben lehet értekezni Ábrahám Mártonnal, Kolozsvárt a Wolff János gyógyszer-tárban.

AZ

UJ IPARREND

május 1-től 1860. kiható az egész birodalom területére, (a velencei királyságot és katonai határörvidéket kivéve), ára 20 kr.

A NÖVEKEDŐ UJ VILÁGHATALOM, szózat a földbirtok érdekében.

IRTA
VIDA KÁROLY, a hajdani, Buda-pesti Híradó, „Figyelmező” és „Magyar Futár” szerkesztője, ára 80 uj kr.

KORDALOK,

Irta Zajzoni, harmadik bővített kiadás ára fűzve 1 forint 20 uj kr.

TELEMACH, ULYSSES FIÁNAK KALANDJAI,

dr. Lewis L-től, francia- magyar utasítással a francia nyelvtanuláshoz Jacotot-féle módszer után, ára 50 kr uj p.

AZ EV. REF. FÖTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belső farokszél 74 sz.)

Mai számukhoz EGY FÉL ÍV melléklet van csatolva.